

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.
Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.
Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 2.

Maribor, dne 4. januarja 1909.

Letnik I.

Naš program.

Uvodnik naše prve številke je že nekoliko razložil naš program, in sicer socijalno-politično, narodno-politično in kulturno stran našega programa. Danes hočemo objasniti čisto časnikarski namen in pomen naše „Straže.“

Najprej moramo krepko naglasiti, da novega časnika nismo ustanovili v namen, da bi delali drugim slovenskim, zlasti pa istosmernim listom konkurenco; kako tudi, ko jih imamo itak vse premalo sploh in premalo obširnejših še posebej!

Kakor smo že zadnjič omenili, je „Straža“ ustanovljena pred vsem, kar že njeno ime pove, za obmejne kraje, zlasti za severno mejo slovensko, za Stajersko in Koroško. Povdarjamo, da bomo, čeravno „Straža“ izhaja v Mariboru, Koroško po mogočnosti ravno tako upoštevali, ko Stajersko.

Tu izhajata do sedaj dva izmed najstarejših in najznanejših slovenskih časnikov: „Slovenski Gospodar“ in „Mir“. Mi teh dveh ne bomo tlačili in jim ne bomo delali konkurenco, ko sta vendar z našo „Stražo“ vred kršč.-soc. smeri, vsaj ne več, kakor to zahteva stvar sama na sebi.

Saj so naši somišljeniki na Stajerskem in Koroškem že dostikrat mislili na to, da si ustanove za jedno teh pokrajin list za inteligenco, list, ki bi izhajal večkrat na teden, ali pa celo dnevnik. Pa vsaka taka misel se je morala opustiti, ker nismo imeli finančijelne podlage za tako podjetje. — Tokrat pa smo napravili drugače. „Straža“ bo list, pisan za Stajersko in Koroško, bode jednil inteligenco obeh dežel in zbiral tudi naročnike večjega lista iz obeh dežel. S tem bode tudi „Stražin“ obstoj najbolj zagotovljen. (S tem pa bodeta „Slovenski Gospodar“ in „Mir“ tudi rešena velikih zahtev, ki na nju stavi vedno inteligenca, in se bodeta mogla bolj posvečevati svojemu glavnemu namenu, zbuja in vzgojevati politično in gospodarsko naše priprosto ljudstvo. Potemtakem bode to do njih dobilo več veselja in bodeta v okrilju večjega lista tem lažji in krepkejši uspevala.

Pa tudi našemu dnevniku „Slovenec“ se ni treba bati. Že razložek med naročnino je tak, da bode ta, ki je dosihmal bil Slovenčev naročnik, to tudi ostal in si bode za natančnejše spoznavanje lokalnih razmer tudi še lahko naročeval „Stražo.“

Ravno lista, ki bi bil stal med „Slov. Gospodarjem“ (oziroma „Miom“) in „Slovencem“, dosedaj še nismo imeeli, ko smo ga že težko dovolj potrebovali,

lista ki bi bil pisan za inteligenco, bil ob enem pa cenejši nego „Slovenec“ in bi tudi bolj uvaževal naše ožje lokalne potrebe. To bode za naprej delala „Straža.“ Radi tega ne bode nikak konkurent istosmernim ne večjim ne manjšim časnikom, ampak potrebno dopolnilo.

Pač pa bomo gotovo delali nekoliko konkurenco „Narodnem dnevniku“, ki izhaja od novega leta naprej v Celju. Da je to tudi naš namen, tega ne prikrivamo. Delali mu bomo pa samo pošteno in častivredno konkurenco, zbirali bomo inteligenco našega mišljenja in ji poročevali o vseh dogodkih v našem smislu, da se ubranimo prevelikega upliva naših nasprotnikov. Sicer je pa na Stajerskem prostora dosti za obadva nova lista in če si bomo drugje morda v nasprotstvu, upam, da bomo skupno in složno delovali na čisto narodnem polju v boju proti našemu skupnemu narodnemu sovražniku, ako je v liberalnem taboru le količkaj poštene in dobre volje za to!

Zbirati tedaj inteligenco našega mišljenja na Stajerskem in pridobivati si novih pristašev med obraženci ter vzbujati inteligenco na Koroškem in jo otrsati tujega upliva — to je naš glavni in prvi smoter. Vse preveč upliva tuje, to je nemško časopisje vseh mogočih struj, od „Neue Freie Presse“ do „Arbeiterwille“ na naše inteligentne sloje in jim vdihuje tuji čut in tuje mišljenje in to ne samo na Koroškem, ampak tudi dosti še na Stajerskem; tem tujim listom pred vsem in sploh našim domačim graškim hočemo delati najostrejšo in najbrezobzirnejšo konkurenco.

Zakaj je to delati skrajna potreba, to razkladati se pravi vodo v Dravo nositi. Sto in tisočkrat se povdarja v vseh slovenskih časnikih (zunaj častivrednega slovensko pisanega „Stajerca“ seveda) nevarnost, ki nam preti od severa od nemškega naroda.

Ta nevarnost je trojna: politična, gospodarska in etična. Politično in gospodarsko nas hočejo Nemci, naši nasprotniki, vničiti, podjarmiti, usužnjiti; pa tudi etično upliva na nas, ko nam, zlasti naši inteligenci trga jo iz sre in glav vero in narodno poštenje; brez vere kajpada inteligentni Slovenec nima več prave vezi, ki bi ga vezala z lastnim narodom.

Radi tega je torej naš program, naš namen, braniti naše izobraženstvo proti tujemu nemškemu uplivu, in ker je najboljša obramba udarec, hočemo kar najbolj ko mogoče udrihati po naših narodnih nasprotnikih, najbrezobzirneje ko mogoče bojevati se proti Nemštvu. A mi se ne bojimo, to izrecno naglašamo, proti nemškemu ljudstvu kot takemu, zlasti

ne proti krščansko-socialno in pravično mislečim Nemcem, ampak samo proti oni nemški ali pa posilnemški inteligenci, katere jedini šport je boj proti Slovanom in zlasti Slovincem, katere jedino veselje je nam škodovati in nas tlačiti.

V prvi vrsti bode tedaj naša naloga opazovanje delovanja nemških društev, zlasti šulferajna in sūdarke, in delovanje protestantizma, in neizprosni boj proti tem društvom in proti njih stremljenju.

V drugi vrsti pa se bomo bojevali na življenje in smrt s nemško birokratijo, ki ne samo da osebno in uradno deluje proti nam na najkrutejši način, ampak zasebno dela najmarljivejšo propagando za omenjena društva, katerih cil in namen je, Slovence izbačiti iz njih posestev in jim jemati jezik in vero in jih tako potujčevati. Vrh tega pa izpodjeda s tem, da samonemško uraduje, kruh in dobre službe mnogim naših izobražencev.

To je tedaj naš časnikarski program v ožjem oziru.

Izvrševati hočemo svoj namen tako, da bode vsaka številka „Stražina“ imela razven večjega za izobražence prikrojenega uvodnika političen in gospodarski pregled. Razun tega se bode naš list oziral tudi vedno na književnost in umetnost in na druge važnejše dnevne pojave med Slovenci in po drugem svetu. Dopise in novice bomo razvrščevali tako, da bodejo v ospredju slovenska mesta (Maribor, Celje, Ptuj, Celovec, Beljak), tem bodejo sledile slovenske pokrajine. Razgled po svetu se bo opiral ne samo na Avstrijo, temveč na ves svet. Ker je pred vsem treba, da se gospodarsko otresemo tujega jarma, bomo pri vseh priložnostih naglasovali gospodarsko stran. V najnovejših vesteh bomo prinašali brzojavno nam došle vesti.

Če pa hočejo naši čitatelji, da svojo nalogo dobro izvršujemo, če zahtevajo, da bode naš list pisan od inteligentov za inteligente, tedaj pač prosimo, naj nam naša inteligenca ne odpove v prvi vrsti svoje lastne pomoči.

Tedaj sodelujte z nami, dopisujte nam! Mi nismo samo hvaležni za podlistke, uvodnike in druge daljše članke in dopise, ampak pred vsem za kratke dopise in novice, ki se nam pošiljajo lahko na dopisnicah. Naj si nikar kdo ne misli, da je kaka stvar premalenkostna! Vsaka novica najde čitateljev, ki se za njo zanimajo; kar se vam morda že obče znano zdi, je drugod lahko popolnoma neznano in vzbuja tam zanimanje. Zlasti smo hvaležni za vsako i najmanjšo notico o gibanju naših narodnih nasprotni-

mesta ob Terazijah edino hipermodernej hotel Moskva in čudni s še čudnejšim stolpičem sezidani, nekoliko na naš mariborski Narodni dom spominjajoči kraljevski grad, — oba med majhnimi hišami, katerih dobra polovica še močno spominja na turške č. kakor Guliver med Liliputanci ali kakor slon med mišmi.

Zadnjo primero mi dragi čitatelj blagovoli oprostiti: malo pretirana je. Ni pa pretirano, če pravim, da ima Sofija jako dolgočasno lego. Ko nas vlak prinese iz skalovja Stare planine in se odpre pred nami planjava, planjava v poletnem času ravno tako rujava skoraj in suha kakor pa skale in planine: brez vsakega drevesa, brez vsake zelene travice, in ko zagledamo v daljavi dolgo belo črto v ravnini — Sofijo —, pač ne bo nikdo sanjaril o krasni naravni legi. Če bi ne videli v daljavi vztočno od mesta dolgo vrsto dreves, vrb in jagnjedov, ko stoje ob obalih reke Iskra, bi pač lahko mislili, da mesto leži v kaki vsaj maloazijski puščavi.

Potem takem novo carsko mesto Sofija pač ne more imeti carske zunanjosti. Ležeče v ravnini (samo grič s carskim dvorcem sred mesta se vzdiga kakih pet metrov nad ravnino) ne more s svojimi maloštevilnimi boljšimi poslopji — večina hiš ima kakor v Belgradu popolnoma malomestni, oziroma še orijental-sko-vaški značaj — delati nikakega vtisa. Edino, kar nas s suhoparno lego našega mesta nekoliko sprijazni, ko prestopimo čez „levov most“ pred kolodvorom rečico Vlada jo in pogledamo skoz dolgo ulico „Knjaginja Marija Lujiza“, je visoka gora Vitoš, ki stoji skoraj trdo za mestom v zapadu in veličastno gleda dol na džamijin minaret in kupole različnih cerkva in sinagog v ozadju ter na velikanski moderni pro-

met v tej ulici. Iz te gore dobiva Sofija svojo izvrstno pitno vodo. Če pa pozneje stopimo na grič za Borisovim parkom, kjer stoji na samoti zunaj mesta bogoslovje sofijsko, se lahko prepričamo, da ima pogled po ravnini, v kateri leži bulgarska prestolnica, vendar nekaj mičnega. Velika ravnina krog in krog obkoljena v daljavi z rujavkastimi gorskimi planinami, edino Vitoš je namreč bolj zelen, ker ima knez tam že precej velike gozde, to vzbuja v Slovincu spomin na domovino, zlasti na razglede na planinskih pašah. Tudi čudna tihota v opoldanski vročini istotako blagodejno upliva na naše sree, ko na naših planinah.

Po velikosti so si skoraj vsa tri mesta jednaka. Zagreb 80.000 prebivalcev, Belgrad 100.000, Sofija 110.000, to ni taka razlika, da bi bilo vredno o nji veliko govoriti: v zunanji velikosti mesta oko take razlike ne zapazi. Če pa pogledamo starost, je vezanimivo, koliko modernejše postane mesto, čim bolj se bližamo jugu.

V Zagrebu Grad s starimi palačami iz 18. stoletja, na njem še starejša gotična cerkev sv. Marka, na trgu istega imena, na katerem je bil leta 1523 mučen Matija Gubec, kmečki kralj; še danes se v cerkvi hranijo kameni, na katerih je stal njegov železni prestol. Pod gradom na Kapitolu krasna gotična katedrala sv. Stefana, ki, če tudi popolnoma obnovljena, se svojo srednjeveško utrjeno okolico dela popolnoma utis velike starosti. Po ulicah pa binglja zaspano konjska tramvija, ki se v naši glavi nikakor ne more skladati z velikanskimi in krasnimi poslopji, ki stoje v Illici in južno od nje, niti s vspenjačo sicer starega datuma, ki nas dviga od Kačič-Miošičevega spomenika tik Illice na grajsko promenado.

(Dolge prihodnjak.)

PODLISTEK.

Zagreb, Belgrad in Sofija.

Piše IVAN ROŽAN.

Ko sem si pretečeno leto ogledal po naključju vsa tri mesta, pač nisem mislil, da bode vsaj dve od teh še pretečeno leto igrali tako važno ulogo ne samo v balkanski, temveč celo v svetovni zgodovini.

V legi teh treh mest kolika razlika: Zagreb od daleč pogledati prijetno mestice ob vznožju prijaznih vinskih gričev zgrada, kakor da bi za večne čase hotel ostati brez kraljno kraljevsko mesto, kakor je danes, in za vekomaj prijazna penzionopolis, katera je že danes.

Koliko bolj kraljevska, koliko bojevitejša je lega divnega Belgrada! Precej visoko ga iz Zemuna zagledamo vozeči se v železnici, kako se vleče po hrbtu hriba, ki kot zadnji mejnik balkanskih gora in dalmatinsko-bosanskega Krasa potiska Donavo in v njo se zlijajočo hčerko Savo proti sedmograškemu gorovju. Kakšne trdnjave bi tu lahko zapirale pot k črnemu morju ali kakšne kraljevske palače bi tu lahko gledale s ponosom tje v Srem in Banat — pa ni, ne jednih ne drugih. Kraljevski Belgrad se po svoji legi jedino da primerjati s nekraljevsko in vendar toliko bolj kraljevsko — po pogledu — Prago. Kakor v Pragi stoječ kjersibodi ob bregu velikanskega kotla podobne doline, v kateri leži mesto, vidimo okoli in okoli same stolpe in palače, tako diven pogled bi tudi lahko v Belgradu imeli povsod stoječ ob vznožju gorice, na kateri leži mesto, — ko bi bilo kaj stolpov, ko bi bilo tu kaj palač. Tako pa stojita vrhu

kov. Priobčujte tudi rodbinske in druge na videz malenkostne novice; mnoge čitatelje to bolj zanima nego politika. Ne bodite preskopi: kadar je kaj važnejšega, brzojavite ali pišite ekspresno! Drugači pa pišite vsaj hitro; kar se hitro objavi, to ima vrednost, zastarele novice list osmešujejo in ga delajo dolgočasnega.

Kdor piše, da je kdo umrl, in to naj se piše o vsaki odličnejši osebi in njenih sorodnikih, ta naj prištavi tudi, če se mu zdi vredno, in mu je mogoče, kratek životopis. Na licu mesta se tak životopis hitreje in zanesljiveje sestavlja nego v uredništvih!

Koroškim dopisnikom pripominjamo še, naj zapisujejo na kuvert „Koroški oddelek“, ker ima uredništvo namreč svoj koroški oddelek in je treba, da dotična oseba vsak dopis pregleda, predno da pride k stavcu.

Vse kar pišite političnega, bodi krščanskega, slovenskega in političnega duha in sploh pa vse, kar pišete, bodi kratko in jedrnat.

Potem bode vsakemu dopisniku i za najmanjšo notico kot sotrudniku iz srca hvaležno

uredništvo „Straže.“

Politični pregled.

Deželni zbori. Za dne 8. jan. so sklicani deželni zbori kranjski, goriški, tirolski in spodnjeavstrijski.

Marchetovo delovanje. Bivši naučni minister je bil prototip nemškega liberalca. Na zunan se je delal pravičnega in nepristranskega, v istini pa je bil slep sluga nemških šovinistov. Resničnost tega občutimo posebno mi Slovenci. Za hrptom slovenskih poslancev je kreiral Marchet na Kranjskem mesto deželnega šolskega nadzornika za nemške šole, na Sp. Štajerskem za vse nemške šole mesto okrajnega šolskega nadzornika. Na Kranjskem se je izvršilo imenovanje in sicer je imenovan profesor Albin Belar. Deželni odbor kranjski je vložil na predlog dr. Lampeta oster protest na ministrskega predsednika, istakotako občinski svet ljubljanski. Ob enem obeta, glasilo Slovenske ljudske stranke „Slovenec“, da bodo deželni poslanci v prvi seji deželnega zbora dne 7. jan. ostro prišli deželnega predsednika Svarca, ki je v tej stvari hodil z Nemci roko v roki in jih podpiral.

Profesorji in naši dijaki [ma dunajskem vseučilišču. Iz Dunaja se nam poroča: Na največjem vseučilišču avstrijske države, na dunajskem vseučilišču, se prigaja v zadnjem času marsikaj čudnega. Vsi avstrijski narodi so pripomogli in prispevali k slavi in znamenitosti dunajskega vseučilišča, in raditega romajo leto za letom sinovi in hčere vseh avstrijskih narodov na Dunaj, kajti prepričani so, da je isto vseučilišče skupna blaginja vseh narodov. Radi tega nima nobena narodnost absolutne večine, vse so manjšine. Kaj se pa godi tu? Niti 40% slušatelj nimajo Nemci, in polovica teh, torej petina dunajskih vseučiliščnikov, je nemško-šovinistična, in ta petina si je uzurpirala oblast na vseučilišču. Enkrat pretepajo Slovane, drugokrat Jude, potem Italijane in ako se jim zljubi tudi one Nemce, ki jim niso po volji. Vse to se dogaja pod pokroviteljstvom profesorjev, ki se jim ne upajo upreti ter jih kaznovati, profesorji vzgojitelji mladine kršijo na tak krut način vse postave pedagogike! Slušajte, kaj se je dogodilo zadnje dneve: Na dunajskem vseučilišču obstaja društvo, z enakim namenom kakor naše dijaške kuhinje, ki si je postavilo nalogo, pripravljati potrebnim dijakom ceno in vžitno hrano za obed in večerjo. Imenuje se: Mensa academica. Društvo obstoja vže čez petnajst let in je posebno za nas Slovence tako važen inštitut, da bi morala polovica slovenskih dijakov zapustiti Dunaj, če bi se ista zaprla. Menzo obiskuje prilično vsak dan 1600 dijakov. Kaj je napravila prej omenjena teroristična stranka? Ko ji niso zadostovali pretepi na vseučilišču, ukazala je zapreti menzo, koje vodstvo obstoja do polovice iz profesorjev. Nemška šovinistična stranka hoče iztrebiti iz vseučilišča vse slovanske dijake, in ker se ji ni drugače posrečilo, hoče nas oddati lakoti. In profesorji so v to privolili. Na protipostavno zahtevo 20% dijakov so izdali profesorji ostale štiri petine lakoti. Ni jih motilo pri tem vpoštevanja vredna okolnost, da ima pravico do študiranja in vseh drugih vseučiliščenih dobrot tudi ostala velika večina dijaštva. Tako se je do sedaj zaprla že dvakrat menza, kar je prisililo dijaštvo stikati po ulicah brez obeda in večerje. Po dolgih intervencijah in mnogih interpelacijah se je menza zopet odprla, do kedaj se ne ve. Nemški burši so določili termin do 10. jan. 1909 ter so obljubili profesorjem le pod tem pogojem mir, ako bodo oni preskrbeli, da od tedaj naprej ne bodo smeli več obiskovati menze Slovani. In profesorji, ki so člani vodstva, so tudi v to privolili s tem, da so bili mnenja, naj se menza zapre, da bi jo lahko izročili nemškemu šovinistom. Naše pravice pa so branila podpora društva. Tako materijelno in moralno podporo imamo v svojih profesorjih. Težki boji nas čakajo, težki boji za pravico do učenja, za pravico do grizljivega kruha. Ki nam gre po vseh postavah — to je novoletno darilo. Vendar je upanje na zmago, če bodo vsi dijaki na Dunaju edini, da se bodo potegovali za svoje pravice. Cel narod pa naj stoji na strani učeči se mladini, ki se bori za svoj obstanek. Kasneje bomo poročali še!

Ogri. Na Ogrskem je običajno, da stranke ob novem letu čestitajo svojim voditeljem, ki ob tej pri-

liki izpregovore politične govore. Weckerle, Andrássy in Kossuth so naglašali, da je položaj za Ogre težaven, a vendar bodo vstajali pri svojih zahtevah, ki so ločitev armade in ustanovitev lastne kržavne banke. V svoji madjarski perfidnosti izrabljajo sedanjo nevarnost vojske za svoje armadne zahteve.

Srbija. V skupštini je odgovarjal dne 2. jan. minister za zunanje zadeve Milovanović na interpelacijo naprednjakov, radikalcev in mladoradikalcev glede položaja na Balkanu. Njegov govor je osupnil. Dočim so vse velevlasti svetovale Srbom, da ohranijo mirno kri, je Milovanović vlival novo olje na ogenj srbske razburjenosti. Hvalil je Rusijo, ki je na Balkanu izvojevala svobodo narodom, a napadal Avstrijo, ki je na Balkanu narode le podjarmovala. Avstrija mora prenehati, biti balkanska država. Bosna in Hercegovina naj dobijo popolno ali vsaj omejeno suvereniteto. Jasno je, da se bo sedaj začelo novo hujkanje proti Avstriji. Sicer pa tudi naši politični in diplomatični krogi naj dobro preštudirajo govor Milovanovičev. Saj iz njega razločno odmeva opravičeno očitjanje, da je Avstro-Ogrska doslej izrabljala jugoslovanske narode le za predmet germanizacije in madjarizacije.

Ruski zunanji minister Izvolski je vendar enkrat izpregovoril. Dolgo časa je svet napeto pričakoval, kako stališče bo zavzel z ozirom na balkanske razmere. V svojem govoru se je minister dotaknil najprej političnega položaja na skrajnem vshodu. Ameriško-japonska pogodba bo veliko pripomogla, da se ob obrežju Tihega oceana ohrani status quo. Minister upa, da v tem oziru ne bodo nastale nikake spletke. Nato je prešel na rusko-angleško pogodbo, katera je v perzijskih homatijah prestala že resno poskušnjo. Kar se tiče Perzije, stoji Rusija na stališču, da se nadalje ohranijo prijateljski odnosi s Perzijo, kar zelo koristi posebno ruski trgovini. Nikakor se pa ne misli Rusija vmešavati v notranje perzijske zadeve ali celo spraviti Perzijo pod svojo suvereniteto. Temelj vse ruske svetovne politike pa obstaja v rusko-francoskem zavezništvu, ki pa ne ovira Rusije, da bi živela v dobrih odnosih z Nemčijo. Minister je nato konstatiral približanje Italije k Rusiji. Potem je prešel na najbolj važen del svojega govora. Rekel je, da ruska javnost odločno protestira proti aneksiji Bosne in Hercegovine. Tudi proti njemu je bilo slišati hude kritike. Ali ta ista javnost bi morala vedeti, da sam protest ne velja nič, ako se ga ne more podpirati z oboroženo silo. Ali take napake Rusija noče napraviti. Tudi on mora pritrditi, da so Rusiji vezane roke po budimpeštanski pogodbi iz leta 1877 in po berlinski deklaraciji iz leta 1878. Vseeno pa je dolžnost Rusije, da štiti politično in gospodarsko neodvisnost balkanskih Slovanov od katerekoli strani. Rusija pozdravlja neodvisnost Bolgarske, kajti s tem je Bolgarska dosegla cilj, do katerega ji je pripomogla Rusija. Ideja konference je izšla od turške strani in je upanje, da se bodo na tej vse države sporazumele. Razpravljalo se bo na konferenci tudi o kompencijah Srbiji in Crnogori.

Goriški deželni zbor bo dne 8. t. m. zopet sklican. Če se stranke vsaj toliko ne bodo sporazumele da bo omogočeno delovanje deželnega zbora, bo isti zazpuščen.

Somišljeniki.

Najlepšo priliko imajo somišljeniki na praznik sv. Treh kraljev, da pridobivajo naročnike za „Stražo.“ V prvem uvodniku smo jasno povedali svoj program. „Straže“ naj ne manjka v nobeni premožnejši kmečki hiši. Somišljeniki, zahtevajte povsod po gostilnah, da naroči gostilničar „Stražo.“ „Straža“ hoče odločno zastopati težnje slovenskega obrtnika in slovenskega trgovca. Dolžnost teh je pa, da podpirajo list, da tem bolj uspešno delaje v njihov prid. Vsak slovenski trgovec in obrtnik naj smatra za svoje glasilo „Stražo.“ Slovenske uradnike in učitelje bode čuvala „Straža.“ Proč torej z liberalnimi listi iz teh slojev; vsak ki ima le še koliko srca za naše verske in narodne čute, naj naroči „Stražo.“ Prosimo svoje zaupnike, da posvetijo prosti čas na dan sv. Treh kraljev delu za naš list. Če ne more plačati eden posestnik 12 K na leto, naj si naročita list po dva ali še več skupno. Na nogo torej vsi, ki ste z nami, ne odlašajte agitacije za list na poznejši čas. Upravišтво lahko le na ta način vse uredi v kratkem času.

Raznoterosti.

Novoletni vsprejemi pri našem mil. g. knežškofu so topot izostali, ker se je prevzvišeni mudil na Dunaju.

Imenovanje pri financi. Višji finančni svetnik gospod Gustav Tauzher v Mariboru je imenovan za finančnega ravnatelja v Mariboru.

Povišanja profesorjev. V sedmi činovni razred sta prišla gospoda Blaž Matek, profesor na tukajšnji gimnaziji, in Alojzij Virbnik, profesor na gimnaziji v Novem mestu.

Iz železniške službe na južni železnici. V višji plačilni razred so pomaknjeni: revident J. Polej v Mariboru in Teodor Navratil v Celju, nadalje pristavi A. Petek v Mariboru, Makso Mihelčič in Josip Kitak na Pragarskem, Jakob Majerič v Račjem-Fra-

mu, Peter Jane in Konrad Trček v Polčanah, Julij Juvan v Rogatecu, Jurij Zugčič, Vladimir Prelog in Franc Papst v Celju, Franc Ulčnik v Spielfeldu, Ig. Prelog v Ribnici, asistenti Ivan Kuster v St. Juriju ob juž. žel., Teodor Pilar v Sp. Dravogradu in Al. Turin, za provizoričnega asistenta je imenovan Teod. DeFranceschi aspirant v Vuhredu-Marenberk.

Udarec za Slovence. Na zahtevo nemškega volksrata za Spodnje Štajersko je Marchet ustanovil novo mesto okrajnega šolskega nadzornika za nemške šole na Spodnjem Štajerskem. To se je zgodilo za hrptom in brez vednosti slovenskih poslancev. Marchet je uradnikom, ki so imeli posla s kreiranjem novega mesta, naravnost prepovedal izdati stvar slovenskim poslancem, češ, to je zgolj nemška zadeva. Toda to ni zgolj nemška zadeva! Novi nemški okrajni nadzornik bo dobil sedež in glas v spodnještajerskih okrajnih šolskih svetih ter s tem spremenil razmerje glasov med Nemci in Slovenci na škodo Slovencev. To je jasno in ta sprememba v šolskih svetih je glavni nagib za ustanovitev novega nazorniškega mesta. V imenu Slovencev odločno protestiramo proti nameravanemu udarcu ter prosimo vse javne korporacije, da se pridružijo našemu protestu in ga notificirajo tudi ministrskemu predsedniku baronu Bienenrhu. Kakor poroča „Slovenec“, je v imenu slovenskih poslancev dr. Korošec vložil protest pri vladi.

Novi nadzornik. V zadevi novega nemškega okrajnega šolskega nadzornika za Spodnji Štajer izvedemo iz Gradca, da je naučno ministrstvo zaprosilo pri deželnem odboru v Gradcu, naj plačuje suplenta novemu okrajnemu šolskemu nadzorniku. Ime novega nemškega usiljenca ni znano. Slovenci, požurite se s protestom!

Društvo „Radogoj“ pošilja narodnim zavodom prošnje za podporo. Priložene so položnice, na katerih se blešči — čujte in strmite — koncem leta 1908 naslov: Društvo „Radogoj“, Laibach. Ker ne poznamo na Slovenskem nikakšnega „Laibach“, ne moremo društva, kakor se samo ob sebi umeva, podpirati. Ali že ne bo enkrat konec tega neznosnega šlendriana pri naših podjetjih, katerih glave so „največji“ Slovani, kakor gospod župan Hribar? To je res že od sile!

Javna ironija. Znano je, da so prvaki vkljub ponudbam odbili vsako spravo s kmečko stranko. Trdovratno vstrajajo pri tem, da si obdrže svojo strujo in jo polagoma razširijo v stranko. Ustvarjajo torej poleg že obstoječih strank še novo stranko, a svoj list, ki ga bodo izdajali namesto „Nov. Slov. Štajerca“, hočejo imenovati „Slogo“. Lepa „sloga“, ki dela nove stranke!

Slovenski esperantski krožek v Mariboru otvori meseca prosinca brezplačni esperantski tečaj. Kdor se ga hoče odeložiti, naj takoj pošlje svoj natančen naslov krožku (ob mestnem parku 1. III).

Silna zima. Zadnje dni je nastal jako hud mraz, katerega precej hudo občutimo. Rezek, oster zrak napravi marsikomu neprilike, ker je nos jako občutljiv za to. Toda pri nas se že še lahko prenese, ker smo že privajeni bolj mrazu, naša stanovanja so dobro preskrbljena s pečmi, da lahko zakurimo, a vse drugače je na jugu. Tam so ljudje navajeni toplote podnebjaja, njih stanovanja ne poznajo peči in tudi obleka jim je bolj lahka. Zatorej se ne smemo čuditi, ako se poroča iz Spanije o veliki bedi prebivalstva vsled groznega mraza. Ljudje, navajeni na toploto, komaj, komaj prenašajo mrzlo. Niti najstarejši brebivalci se ne spominjajo take hude zime, kakor je ravno letos. Gladni, izstradani volkovi se vlačijo v gručah, po deželi tako, da se ljudje ne upajo posamič na prosto. Snega je letos zapadlo izvanredno veliko, kar promet na deželi posebno ovira.

Štajersko.

Celje. Iz zanesljivega vira izvedemo, da bo „Narodni dnevnik“ tudi glasilo onih kranjskih liberalcev, kojim je „Slovenski Narod“ v zadnjem času postal premalo bojevit in protifarški. Ti disidenti se zbirajo okoli državnega poslanca in župana Hribarja, kojemu se je baje v zadnjem času večkrat dogodilo, da je uredništvo „Slovenskega Naroda“ naravnost odklonilo njegove želje, ki jih je stavil do lista. „Narodni dnevnik“ bo torej liberalen list „der schärferen Tonart.“ Vkljub temu ga podpirajo in naročajo vsi naši prvaki, ki se pred ljudstvom še vedno solzijo za slogo, ki je bila, mimogrede povedano, tudi od mladih liberalcev ubita!

Samski klub iz Maribora, praznujoč Silvestrov večer pri g. Zelzerju v Št. Ilju, je daroval za Št. Iljski dom 6 kron.

Šmarje pri Jelšah. Mnogo pritožb nam dohaja, da kmetje obširne šmarske župnije z novo pošto uredbo niso prav nič zadovoljni. Prej nekdanj so sami hodili na pošto, sedaj pa se jim donša na dom po dva, oziroma trikrat na teden. To je mnogokrat silno neprično, posebno pri kakih naročilih. Kdor kaj naroči, hoče dotično reč hitro imeti ali vsaj dobiti odgovor. Želimo, da se nam dovoli samim na pošto hoditi, ali pa da se polj pogosto donša. Tržani jo dobijo po trikrat na dan, mi kmetje k večjemu na teden trikrat! Je to prav? Ne in nikoli ne! Tu se mora kmalu začeti s prav odločno besedo!

Trbovlje. Piše se nam: Naša okrajna cesta, ki pelje od kolodvora do rudnika, se nahaja v zelo žalostnem stanju. V glabem vremenu se ni mogoče umakniti blatu, katerega je toliko, da bi človek skoro vtonil v njem. Sicer je na

cesto navoženega že precej kamna za posipanje, vendar ne morejo dobiti težakov, ki bi delali za samo 1 K 40 v. na dan. Čudimo se, da g. okrajni glavar, ki prihaja večkrat v Trbovlje ne opazi, v kakem stanju se nahaja omenjena cesta. Treba bo opomniti merodajne kroge, da popravijo cesto ali pa vpeljejo Zepelinov zrakoplov, da nam ne bo treba gaziti blata.

Velenje. Naselil se je v trgu spreten, mlad trgovec v Skazovi (prej Lagerjevi) hiši g. Anton Valenčak. Vsi prebivalci Šaleške doline se veselijo, da je vendar enkrat prišel trgovec v trg, katerega radi podpirajo. Kmetje, opominjajte drag drugega na dobro blago in dobro robo, katero dobite le pri trgovcu Valenčaku! Dobra postrežba je več vredna kot vse sladke besede nemškutarških potuhnjencev.

Velenje. Ker se je ponesrečil Lappu in njegovim spremljevalcem načrt glede nakupa Lagerjeve hiše, katero so hoteli na vsaki način spraviti Südmarki v roke, so dali razni velikaši premognih jam trobentati med rudarji, da ne smejo obiskovati Spenkovih gostiln. Toda rudarji jih nečejo ubogati; na praznike jih je bilo ravno največ ravno pri Špenku.

Šostanj. V hotelu pri Rajsterju se je vršil dne 29. in 30. dec. socialni tečaj, ki je bil brez vsake priprave prav dobro obiskan. Udeležnikov je bilo oba dneva nad 100, ki so z veliko pazljivostjo sledili govornikom. G. nadrevizor Pušenjak je govoril o kmečkem vprašanju in združništvu; g. dr. Kovačič o krščanskem socializmu in nasprotjih krščanskega socializma in njih naukih; g. dr. Vrstovšek o občini in okrajnem zastopu, zgodovini Slovencev (2 uri), o državnem in deželnem zboru, o shodnem in društvenem zakonu; g. župnik Krohne o šoli in samoozbrazbi; g. Schreiner o strankah v Avstriji, osobito na Slovenskem, o politični in nepolitični organizaciji, o agitaciji in časnikarstvu. G. Krošelj je razkazoval po predavanjih jako poučljive slike na skioptikonu.

Ljutomer. V zadnjem času je bil naš trg večkrat pozorišče prelepih katoliško-narodnih prireditev. Z veseljem se spominjamo sestanka katoliških srednje- in višješolskih dijakov v poletju 1907. Poleg znanstvenih in podučnih predavanj so nam tudi podali prijetno zabavo ter tako ostavili ne samo pri sošolstvenikih, ampak tudi pri manj zagrizenih nasprotnikih prav dober vtis. Nastop naših vrlih akademikov in dijakov se je blagodejno razlikoval od onega njihovih liberalnih in radikalnih sovrstnikov, kjer igra alkohol glavno ulogo z vsemi pred- in zakulisnimi posledicami. V preteklem letu je bil v našem trgu na binkoštni pondeljek veličastni ustanovni shod Zveze slovenskih mladeničev, ki je začrtal smer naši velepomembni mladeniški organizaciji. Zadnje dni preteklega leta pa se je vršil pri nas socialni kurz. Udeležba je presegala naše pričakovanje. Poslušalcev je bilo do 200, torej najobilnejša udeležba na socialnih tečajih do sedaj. V večini so seveda bili naši vrli in ukaželjni mladeniči, bilo pa je tudi veliko starejših posestnikov, ki so kazali isto zanimanje za izobrazbo in napredek. Ker je zanimanje in napeta pozornost poslušalcev ostala na isti višini do tečajnega konca, nam je dokaz za to, da so predavanja bila vsestransko zanimiva in poljudna. Predavali so dr. Korošec 5 ur, dr. Hohnjec 5 ur, dr. Medved 2 uri, Vlad. Pušenjak 2 uri. Pridružimo se želji, s katero se je vrli krščanski in narodni mož, načelnik okrajnega zastopa Ljutomerskega, g. Rajh, zahvalil S. K. S. Z., naj bi namreč ne samo udeleženci socialnega tečaja, temveč vsi možje in mladeniči celega okraja sprejeli načela krščansko-socialnega programa in po teh načelih uravnavali svoje delovanje.

Konjice. V konjskem okraju živi okoli 30.000 Slovencev in le nekaj takimenovanih Nemcev. Pa pogledajmo kakšni so c. kr. uradi v Konjicah. Pri okrajnem glavarstvu so trije slovenski uradniki, namreč en koncipist, en evidenčni uradnik in pri davčnem referatu en davčni asistent. Pri c. kr. sodnji le zemljiškoknjižni vodja, pri c. kr. davčnem uradu nobenega slov. uradnika. Ali je to pravica, gg. drž. poslanci? Govori se, da odide sodnik g. dr. Rostock v Celje; sedaj je čas, da se pobrigajo merodajne osebe, ali je ta govorica resnična in potem bo gotovo g. dr. poslanec skrbel, da nam pošlejo Slovence za n. o. g. sodnika. Kadar pride že Nemec, bo prepozno vse jadikovanje.

Gomilsko. Novega leta dan so Gomilani slovesno sprejeli novega župnika č. g. Ivana Grobelška. Slavoloki in visoki mlaji so bili izraz veselja župljanov nad njegovim prihodom. Pozdravili so ga župan g. Čakala v imenu občine, neka deklica s šopkom v imenu mladine, g. nadučitelj v imenu šole. V cerkvi se je potem vršilo slovesno umeščenje ob navzočnosti 7 duhovnikov. Govor je imel št. jurski g. župnik. Tudi gasilno društvo je bilo v uniformah pri sprejemu. Novemu gospodu želimo mnogo blagoslova med dobrim, a nekoliko zapuščenim ljudstvom!

Brežice. Ustanovni občini zbor podružnice štaj. kmetijske družbe za brežiški okraj se vrši v nedeljo 10. t. m. pop. ob 3 uri v Brežicah Narodni Dom. Dnevni red: Predavanje g. kletarkega nadzornika Iv. Belle, določitev obsega podružnice, priglasovanje članov in vplačevanje članarine, volitev pristojnika, odbornikov (najmanj 4), predk. gi. Pozivljamo vse interese, da se mnogobrojno udeleže tega zborovanja. Pripravljalni odbor.

Na Frankolovem se bodo vršile občinske volitve. Vto svrhu so volilni imeniki v občinski pisarni na vpogled razporeženi od 24. grudnia 1908 do četrtega 6. prosinca 1909 s pripombo, da se v tem roku sme zoper iste vložiti kak ugovor pri občinskem predstojništvu.

Gradec. Za uradnika pri centrali zavarovalnice privatnih uradnikov za Štajersko in Koroško je imenovan visokoškolec g. Sagadin Anton, za poduradnika pa g. Jerič Franc. Mesto ednega slovenskega poduradnika še ni oddano.

Če se hoče kdo potegovati za to mesto, naj se zgledi pri odborniku g. Leskovarju, tajniku Ljudske posojilnice v Mariboru. (Kakor izvemo, se je g. Jerič odpovedal službi in zato je oddati še dve poduradniški mesti. Op. ur.)

Koroško.

Celovec. „Le tyran est mort, vive le tyran!“ „Habemus papam!“ kličejo vsi Celovčani, kar jih nemško ali govori ali pa vsaj „misli.“ Motili smo se namreč, ko smo na Pallino mesto pričakovali Dežmana, prišel je nas dobri znanec Benda, dosedaj profesor na tukajšnjem učiteljskem. Poznamo ga kot jako marljivega šulferajnovca: to so pa bržkone tudi vse njegove „pedagogiške zasluge“, za koje je bil imenovan nadzornikom. Te zasluge nam pa razodevajo tudi njegov program. Če je vrhutega še res, kar pravi pregovor, da nove metle dobro pometajo, tedaj gorje našim ubogim slovenskim učiteljem, ki so že pod Pallinim žezlom dosti zdihovali. Sicer nas pa novi nadzornik, ko smo se že toliko let bili s Pallo, ne najde nepripravljenih. Oboroženi ga pričakujemo. Bitka je neizogibna in bode boj neusmiljen in brez pardona. Mi se bijemo za pravico proti krivici: zmaga mora biti naša!

Celovec. Dne 22. dec. sta umrla gostilničar B. Lakner in mesarjeva vdova Vl. Eichinger, dan poprej pa gostilničarica M. Goričnik.

Beljak. Na Štefanovo je Koroško obrtno društvo odličilo s srebrno društveno svetinjo in s spomenico zidarje pri stavbeniku J. Wilroderju: Šimena Koejana, Andreja Rublanderja, Kristjana Schneiderja, Jurija Rompolta, Janeza Gajlarja in Jožefa Eggerja. Vsih 6 služi že po 40 let in še dalje. Svetinje jim je pripel župan Scholz v navzočnosti nekterih članov stavbeniškega društva.

Beljak. Veselico je imelo isti dan v zabavnih dvorinah pevsko društvo „Edelweiss“. Razun božičnice, petja in tombole našli smo na vspeh tudi ples. Plesov bi tako trdo po božiču pač ne bilo še treba prirejati.

Stari dvor. Tukaj je umrl sodni adjunkt dr. Mat. Egger. Zapustil je vdovo s 4 letnim otrokom. Bil je v tukajšnjih krogih zelo priljubljen.

Nove šulferajnovce podružnice je osnoval potovalni učitelj Sonnenberg v Št. Lovrencu, v Višpojah in v Radni vasi v Ziljski dolini, v Štokenboju, v Gradišah ob Motnici ter v Podnu ob milšt. jezeru. Nabirajmo tudi mi pridno za učiteljski dom in za šolsko družbo.

Špital. Tukajšnji župljani si želimo napraviti novo pokopališče; ker pa hočemo da ostane novo pokopališče samo katoliško, kakoršno je bilo dosedanje, protivi se naši nameri občina, ki je seveda v liberalnih rokah in želi „mešano“ (interkonfesionalno) pokopališče. Občinski odbor je proti župništvu napravil vzklic.

Volšperg. Na sveti večer smo pokopali Jan. Probst, bivšega pekarja, gostilničarja in hišn. posestnika.

Šmoher. Pri Etru je 19. decembra nemško telovadno društvo napravilo božičnico z različnimi zabavami in obligatnim bojnim klicem nasproti nam Slovincem. Govoril je učitelj Pršnic.

Št. Vid. V Gornjem Milpahu se je ustanovilo kmetijsko društvo. Načelnik je kmet Pekastnik. — Na Silvestrovo je kakor vsako leto napravilo naše mesto tombolo za mestne reveže.

Solčava pri Trgu. Lokalno železnico iz Trga v Solčavo misli zidati podjetnik Zeilinger. Naša občina se je zavezala nakupiti delnice za 20.000 K.

Gospa sveta. Šulferajnova veselica bo pri nas dne 10. januarja. Kedaj se bomo Slovenci upali pri nas kaj napraviti?

Volšperg. Za 40letno službovanje je bil odlikovan s srebrno svetinjo pomočnik Plah pri kovaču Linhartu. — Na Štefanovo je padel sredi glavnega trga 9letni deček in si je zlomil desnico. — Tudi pri nas smo srečno opravili obligatno šulferajnsko božično veselico.

Utonil bi bil skoraj pri ribljenju v Šmajdalen tovarniški uradnik Lipič. Stopil je namreč na led ob Dravi in se je vdrl. Nek človek, ki je bil slučajno blizu in je gotovo vpitje slišal, ga je potegnil iz hladne kopeli.

Iz Podna ob milšt. jezeru se nam poroča povodom ustanovitve šulferajnovske podružnice, da sta nastopila kot govornika proti slovenstvu tudi župnika Trunčnik iz Treblin in Puchta. Prvi se je dal tudi voliti k podružnim tajnikom. Od č. g. Trunčnika pač ni drugače pričakovati, bil je Slovincem že od nekdaj posebno „naklonjen“. Složno z njima je nastopal pastor Buchacher. (Le tako naprej! Op. ured.)

Primorje.

Trst. Cesar je sankcioniral od istrskega deželnega zbora sklenjen zakon za pogozdo anje dežele.

V Trstu so aretirali 22-letnega brivskega pomočnika J. Marzana iz Pulja, ker je delal nemir v neki gostilni. V zaporu so ga našli zvečer obešenega.

Huda burja. V Trstu je te dni divjala zelo huda burja. Ustavljen je bil promet na suhem in na morju. Veliko oseb je burja vrgla ob tla in so se nekateri prav občutno poškodovali. Več velikih ladij ni moglo radi burje v pristanišče.

Nesreča na lovu. Božične praznike je šel na lov na Grahovo na Goriškem neki Bizjak. Ko je hotel skozi grmovje, je zapazil, da v nekem grmu nekaj šumi. Takoj nameri puško proti grmu in sproži. Misli je, da je ustrelil zajca. Ali naenkrat prične vpiti med grmovjem človek. Lovec teče na lice mesta in vidi, da je ustrelil 14-letnega fantiča Lehana v desno pleče.

Razgled po svetu.

Slovenska razglednica iz Amerike je došla nedavno s tem-le naslovom: „Gospod Alojz Kalina, hotelir na Griču pri Brežicah-Čatež“. Brez vsakršne drage besedice!

V četo avstrijskih orožnikov, je počil 23. decembra s srbske obali Drine strel ter lahko ranil četovodjo Lesknjaka. Orožniki so streljali ter baje ustrelili dva srbska vojaka. Po drugem poročilu bi bili streljali v orožnike srbski kmetje.

Ahmed Riza, kateri je kot politični begun dvajset let preživel v Parizu, je bil od sultana imenovan za predsednika novega turškega parlamenta. Za prvega podpredsednika je imenoval sultan poslance Taahata. Predsednik Ahmed Riza je imel lep in dobro premišljen nastopni govor, kateri je pa precej osramotil zapadno Evropo. Priporočal je poslancem, naj bodo resni in naj se vedno dostojno obnašajo. Ahmed Riza upa, da slabe razvade evropskih parlamentov ne bodo našle vhoda v turško zbornico. To je pač malo hud poper za nekatere državne zbornice, ko jih predsednik turškega parlamenta stavi svojim poslancem vzgled, kakšni da ne smejo biti.

Nova razstava v Londonu. Pričele so se že vse priprave za veliko umetniško in industrijalno razstavo, ki bo prirejena v Londonu. Na tej razstavi bodo zastopani vsi kulturni narodi s svojimi proizvodi. Otvori se ta velezanimiva razstava meseca majnika.

Najdaljši most. Najdaljši most na svetu si hočejo zgraditi Amerikanci. Ta most naj bi vezal New-York z Long-Islandom in naj bi bil dolg tri angleške milje. Kakor vidimo, hočejo biti Amerikanci tudi v tem oziru na prvem mestu.

Književnost in umetnost.

Slikar Markovič, odličen slovenski rodoljub iz Rožeka v Rožu na Koroškem, je krasno preslikal, odnosno nanovo naslikal, tudi štajerskim Slovincem dobro znano božjepotno cerkev Sv. Križ na Peravi ob Beljaku, kjer se oglašajo posebno vsi višarski romarji iz Štajerskega in Spodnjega Koroškega. Skupine kakor posamezne osebe so mojstersko delo, istotako sestava barv. Zanimivo je, če se primerja to delo slovenskega akadem. slikarja z novimi slikarji v mestni cerkvi beljaški, katere so oskrbeli za štirikrat večji denar nemški „umetniki.“ Nemško delo ni senca slovenskega. — Ako bi imel kdo na Štajerskem kako naročilo, posebno slike, ki bi se jih moglo delati po zimi doma v ateljeju, priporočamo g. Markoviča kar najtopleje. Isti je tudi izboren portretist!

Listnica upravnštva.

Celje—Gaberje. Ni mogoče brezplačno.

Naročite „Stražo“!

Tvrška K. & R. Ježek

ima veliko zalogo vseh vrst
kmetijskih strojev
in se gospodarjem posebno
priporoča.

V zalogi so mlatilnice, slamnoreznice, reporeznice, mlinci za jabolke, žitne čistilnice, drobilni mlinci. — Podpisani Vam preskrbi tudi vse druge stroje, ki so potrebni pri kmetijstvu, tudi motorje, sesalke in tudi vsa popravila.

Zastopnik: Vekoslav Muhič v Ptuj.

Kdor

hoče prodati ali kupiti kako posestvo;

Kdor

hoče prevzeti ali oddati kako posestvo, hišo, obrt itd. v najem;

Kdor

želi dobiti kako službo kot oskrbnik, šafar ali majar, strežnik, sluga, hlapec, viničar, gospodinjo, kuharico, hišno ali dekle, ali pa najeti strežnike, služabnike in obrtne delavce vseh strok;

Kdor

hoče prodajati ali kupiti stvari in različne potrebsčine, naj to naznanja v Uprav. „Straže“.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pride na odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Dva močna učenca, zmožna slovenskega in nemškega jezika, iz boljše hiše sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Karl Cimperšek, S. F. Scholk naslednik Ševnica ob Savi. 20

Oskrbnik (majer) s svojo ženo bi rad prišel oskrbovat kako posestvo ali gospodarstvo. Oba sta v srednjih letih brez otrok. Več pove upravnistvo Straže. 21

Prestor (lokal) tik mesta Celje, kjer je do zdaj dobro obiskana trgovina mešane stroke, se da takoj zopet v najem ali pa proda s hišo. Natančneje pogoje pove uprav. „Straže“. 5

Ženitna ponudba. Vdovec, 89 let star, 12.000 kron premoženja v gotovini, se želi poročiti z dekletom ali vdovo brez otrok, ki bi imela kmetijo ali približno enako premoženje v gotovini. Ne gleda se na zunanost, pač pa na pridnost in poštenost. Morebitna ponudba se pošlje pod „Zeleni travnik št. 40“ poste restante Sv. Benedikt v Slov. gor. Strga tajnost zadržana.

Na prodaj je pod Pilštanjem, 80 minut od Kozjega ob okrajni cesti v ravnini lepo posestvo obstoječe iz zidane hiše, gosp. poslopja in svinjaka, zraven spadajo dobri travniki, njive, sadno drevje in vodnjak pri hiši, v rodovitnem kraju; prodaja se za primerno ceno. O lasiti se je treba pri Rozaliji in Beline, posestnice v Pilštanju.

Cerkveni slikar in pozlatar

Peter Marković

akad. slikar in pozlatar v Rožeku na Koroškem

še priporoča čast. gg. duhovnikom za oltarne slike in za popravo celih cerkev in oltarjev. Cene zmerne po dogovoru. Kot spreten portretist povekšuje tudi fotografije na slike v oljnatih barvah. Portrete in oltarne slike izdeluje sedaj v zimskem času doma v svojem ateljeju. 23

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobice. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

nižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor, Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, 10

priporoča svojo bogato zalogo, zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Hiša št. 31 in 34 z vrtom

v Slovenski Bistrici.

Kmetija s hišo in gospodarsk. poslopjem

v Črešnjevem gradnu pri Stopercih z okoli 90 oralov zemljišča.

Kmetija na Račevcu-u v Dežnem

z okoli 13 oralov zemljišča.

Kmetija na Jurek-u v Dežnem

z okoli 20 oralov zemljišča.

Kmetija na Badenikovem v Dežnem

z okoli 36 oralov zemljišča.

Se pod ugodnimi pogoji proda, več se izve pri Anton Belec-u v Šent Vidu nad Ljubljano. 22

Srečkanje je že 21. januarja 1909.

Jubilejne srečke

za sklad vdov in sirot „EDINOSTI“.

2200 srečk 1 krona 2200 srečk

Glavni dobitnik **25.000 K.**

Dobe se v tobakarnah, loterijah, davč. urad. i. t. d. 24

Trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami priporoča narodni trgovec

Vilko Weixl

Gornja gospodska ulica šte. 33.

Jakob Vezjak

krojaški mojster

Maribor, Šolska ulica

se priporoča v izdelovanje oblek po najnovejšem kroju. 12

Izdelovanje vsakovrstnih pletenin.

Franc Podgoršek

bandažist in rokavičar, 21

Maribor, Grajska ulica šte. 7

se priporoča cenj. občinstvu v izdelovanje vsakovrstnih bandaž in rokavic.

Popravila se točno izpolnijo.

Svečar in medicar

Jožef Dufek, MARIBOR

Viktringhofova ul. 30

priporoča prečastiti duhovščini veliko zalogo lastno izdelanih voščenih sveč. 20

Slovenci!

Vaša narodna dolžnost je, da kupujete vse manufakturno blago v trgovini, kjer je dobro in najceneje in taka je trgovska hiša na drobno in debelo

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrnitvi zastoj, blago proti povzetju in čez K 10—franko po avstro-ogrskih deželah. 1

Pohišstvo

v veliki zalogi, kakor tudi žimnice, divane, ogledala po najnižji ceni. 14

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 10.

Trgovina s specerijskim blagom in semeni

M. Berdajs

Maribor, v gradu (Sofijin trg) 15

Zaloga Majdičeve moke.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Najlepše in najcenejše razglednice v Trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Častiti duhovščini lavantinske škofije želi srečno novo leto in se še priporoča na dalje

Jožef Brandt

izdelovatelj orgelj v Mariboru

Trgovina s specerijskim blagom premogom in dr. vami 16

A. Vertnik,

Koroška cesta šte. 9.

se priporoča slav. občinstvu.

IVAN BERGLEZ

narodni brivec,

Maribor, Šolska ulica,

nasproti kavarni „Central“,

Vas obrije in postriže točno

ter po ceni. 17

Trgovina tiskarne sv. Cirila.

Koledarji 1909

stenski, pri katerih se vsak dan odtrga listek, v raznih velikostih po 40 do 60 v. žepni v velikosti 28 mm x 47 mm po 6 vinarjev, s pošto vred 10 vinarjev, v elegantni vezavi, z zlatim obrezom pa 50 do 80 vinarjev. ::

Družinska pratika

po 24 vinarjev.

Priskrbi lahko tudi vse druge koledarje

Trgovina tiskarne sv. Cirila.